

1112

M A G I.

1

Sju varv omkring stugan barfota för att ej
bli ormbitens det året .

Naemi Könn, Ruth Sandberg

Man skulle svälja de tre första
man fann för att inte få frossa det året

Fröken Ljunggren Karlshamn

2

BETECKNINGAR.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Tasker, pongar och stenarna, meen på, gris bagge tjur. På hästar skaket (?) stägget (säd). Em ko löper ell rissar, leate tjurs.

Fåret o baggen stäggade.

Betäckte (tjuren) = skötte

stoa (när en märr ville bli betäckt) hinsta märren, märafettan
på kon bäranset

fåret önanet

soen grisanet

livmodern kallades kalvhuset po kon, önanet, grisahuset, fölahuset.

1112

SMETA BLOD PÅ BÖSSAN FÖR DEN SKA DÖDA.

När de hade skjutit ett djur så skulle bössan ha blod eljes dödade inte bö\$an. Det skulle strykas på pipan. Jag har sett en skytt ta på en tjäder och bloda längs pipan. De ä för att bössan ska döda. Haren skulle man hugga huvet av. Hundens skulle genast ha huvet.

1112

4

SJÄLVDÖDA DJUR.

Självdöda djur va de rädda för. Dém brukade
de gräva ner med skinnet på, för det tar dubbelt med sig om de
skulle vara snikna.

HAVANDE KVINNAS DELTAGANDE I SLAKT.

Havande kvinna fick ej vara med när bloden togs
helst aldrig fruntimmer.

Sen bloden och inelvorna tatts ut så kunde
även en havande kvinna vara med och hjälpa till.

SLAKT.

Fruntimmer skulle röra vid blodet med fingrarna innan de ga sig till att röra, så amsågs de inte så farligt.

De fick inte ynka djuret före slaktet för då hade det så svårt för att dö.

Djuret skulle inte få något att äta ant än lite dricka på ett dygn innan slakten.

De gamla hade en särskild metod för att rista djuret. Det skulle vara i det lösa skinnet. Sen användes inte kniven utan tummade av skinnet. En kalv blåstes upp, vid(h)kuveflättan mäste kniv användas.

Slaktaren skulle alltid ha småkekorv av vart hushåll där han slaktade. Alla fruntimmer i byn skulle kåkka småkekorv bå isterbånnen o korva o palta. Slaktaren skulle inte ha annan betalning än småkekorv o traktering.

Varje fot som de hade skurit av skulle de slå till mot leden där den hade sittit. Låna rumpedra.

Hästsläkt kunde ingen utföra. Rackaren måste flå, likaså hunnar o kattor, skära hästar. Den som själv ville göra en sån sak, det blev en sån chikan i hela grannhället.

När fölungen var skuren skulle tre skebla aska tas i eldstan o ströjs i sätret för de inte skulle ruttna. Likaså grisar och kalvar. Rackaren skulle ha mat och brännvin fulle o (16 ell) 18 shelling för skärningen. Senare (5 Rd.-för skärning 9 daler förr 9 daler=1.50.

I skägghemmet oppe i Hjelminge bodde bara rackare. De reste sta i mellen o de trollade så de rent förgjorde kreaturen om de int inte.... De for omkring och skar fölningar för de visste var skulle ble föl. De tiggde i var stuga och ingen vågade näka. Rackare, häradsrackaren, häradsvalackaren.

De va också ett slags veterinärer. De hade sina tehäll där de va om nätterna hos fattigt folk. Lottapå Genafä brukade allti hyxa dem. Då brukade allti hyxa dem. Då dukade de opp, om mor

Lotta anser det genant att äta me oss kan hon få lite i jämte.

Nä vi är enså folk, vi kan doppa i en gryta o äta ur en gryta o äta urvett fat, sa Lotta.

Rackaren kunde bota fallandesjuka o skerva. De kunde förvänna syn. Ställa hem stulet. Lätta sjukdomar på folk, läsa bort värk.

Flå utan rackarens hjälp för en 30 år sen, egentligen sen hästförsäkringen och djurläkarna blev använda, Herregårdarna gick i spetsen redan för 50 år sen eller mer.

Vi baggslakt skars pongen av så fort den hade stückits eljes luktade köttet stägg.

Det skulle allti slaktas på mickelsmässse nä och i varje fall före jul. Då saltades det ner och sen togs det upp och lufttorkades frampå vårsidan för att det inte skulle bli lakasurt eller hersket. Det var alltid riktigt att slakten skulle göras på näden och aldrig på en tisdag, helst på måndag eller torsdag. Slaktade de på ny så drog såglet ihop sig så det blev små bitar som en liten höpnäve. En sugga kunde de aldrig slakta då hon bråade "För då va de så våst" (löst och poröst)

9

Man fick aldrig söga kniven för då döe inte kreaturen
Det var slaktare som gick från gård till gård och slaktade för
jul. Det va Ola i Gimarp brukade slakta. Han va enkeman och
hade en pia. Hon kastade på spektakel förklädet över kniven.
Var ä han ,var ä han? Sa han. Vicken då ä de fråga om? .Då där
du där du vajt. Kniven "sa pian. Gu troste mej,nu döe inte
grisen.

Somliga nä de hade stuckit grisen, ryckte de ut
kniven o slängde den långt bort. Lönn i Spånghult.

En gång kunde de knappt hitta kniven.